

Verhuurvergunning in Laak en Transvaal
2

Gemeentelijke belastingen 2024
3

Help mee aan groene stad
7

Lichtkunstwerk op Eschermuseum
8

Contact	2
Colofon	2
Ombudsman	3
Gemeenteraad	6
Schone energie in een groene stad	7
Agenda	8

Bouwwerkzaamheden bij station Den Haag Centraal. Vanaf 1 januari 2024 geldt de Omgevingswet.

ANP/HOLLANDSE HOOGTE/ROBIN UTRECHT

Nieuwe regels voor bouwen

Vanaf 1 januari 2024 geldt de Omgevingswet. Gaat u bouwen of verbouwen? Dan heeft u te maken met de Omgevingswet. De regels die hierin staan gelden voor iedereen: bedrijven, organisaties, ondernemers en burgers.

■ In de Omgevingswet staan alle regels die gelden voor de omgeving

waarin we leven, wonen en werken. Denk aan woningen, winkels, kantoor- en bedrijfspanden, wegen, kanalen, grachten en parken.

Omgevingsplan

In het omgevingsplan van de gemeente staan regels over wat er in de stad gebouwd mag worden, hoe dat gebeurt en waar de

gebouwen voor worden gebruikt. Dit omgevingsplan vervangt de verschillende bestemmingsplannen die dit altijd regelden.

Overleg met de burens

Door de Omgevingswet is het belangrijk dat andere mensen mee kunnen praten over uw plan. Heeft u plannen voor uw woning? Denk

aan de bouw van een carport, dakkapel of stalling voor uw fiets of scooter. Betrek dan uw burens. Doe dit voor u aan de slag gaat. Mogelijk moet u ook een vergunning aanvragen. U kunt dit controleren op de website van de gemeente.

 [Meer informatie? denhaag.nl/omgevingswet](https://denhaag.nl/omgevingswet)

Werkzaamheden Utrechtsebaan (A12)

■ Van zondag 7 januari tot en met zaterdag 3 februari en van vrijdag 16 tot en met maandag 19 februari voert de gemeente werkzaamheden uit aan de Utrechtsebaan (A12). Verkeer de stad in heeft nagenoeg altijd doorgang over de Utrechtsebaan. Verkeer de stad uit wordt omgeleid.

 [Meer informatie? denhaag.nl/utrechtsebaan](https://denhaag.nl/utrechtsebaan)

Veilig inloggen met DigiD bij de gemeente

■ De manier waarop u uw DigiD kunt gebruiken bij de gemeente is veranderd. Zo wil de gemeente het gebruik van DigiD veiliger maken. En voorkomen dat mensen uw DigiD gebruiken zonder uw toestemming. Voortaan gebruikt de gemeente een dubbele controle (de 2-factor-authenticatie). Er zijn twee manieren waarop u kunt inloggen.

1 Met de DigiD-app. Hiervoor heeft u een mobiele telefoon of tablet nodig waarop u de DigiD-

app kunt downloaden.

2 Met uw gebruikersnaam en wachtwoord. Nadat u die heeft ingevuld, krijgt u een sms-bericht met daarin een code. Die code moet u invullen om in te loggen. Hiervoor heeft u een mobiele telefoon nodig. Heeft u geen mobiele telefoon? Dan kunt u via uw vaste telefoon een gesproken sms ontvangen.

 [Meer informatie? denhaag.nl/actueel](https://denhaag.nl/actueel)

Den Haag.nl uitgelicht

 Verloopt uw paspoort of ID-kaart in 2024?
Vraag tijdig een nieuwe aan. Kijk op denhaag.nl/paspoort-en-identiteitsbewijs.

 Sneeuw of ijzel?
Inwoners kunnen gratis strooizout afhalen. Kijk voor locaties en strooiroutes op denhaag.nl/gladheid.

Wet goed verhuurderschap Verhuurvergunning nodig in delen van Laak en Transvaal

Huurders beter beschermd

Ongeveer 400 verhuurders hebben inmiddels de verplichte verhuurvergunning aangevraagd die in delen van Laak en Transvaal geldt. Anderen hebben hiervoor nog tot 1 maart de tijd. Daarna gaat de Haagse Pandbrigade met extra medewerkers de Wet goed verhuurderschap controleren.

‘**V**eruit de meeste particuliere verhuurders zijn van goede wil,’ zegt Anjo Hoogendoorn van de Haagse Pandbrigade. ‘Wie zich aan de regels houdt, heeft niets te vrezen van de Wet goed verhuurderschap. Maar we zien helaas ook veel misstanden, van dreigende taal tegen huurders tot onduidelijke servicekosten. Ook wordt voor woningen die volgens het puntenstelsel binnen de sociale voorraad vallen vaak een veel te hoge huur betaald. De gemeente heeft eindelijk een middel om al deze uitwassen aan te pakken.’

De nieuwe wet geeft zeven basisregels voor goed verhuurderschap, zoals de borg mag niet hoger zijn dan twee maanden kale huur en een huurcontract moet altijd schriftelijk worden vastgelegd. Verhuurders mogen huurders op geen enkele manier onder druk zetten. Verder kunnen gemeenten een verhuurvergunning invoeren. In Den Haag geldt die verplichting nu in de gebieden Transvaal Midden en Zuid en Laak West en Oost. Vanaf 1 maart gaat de gemeente controleren of verhuurders zich aan de nieuwe wet houden.

Ongewenst gedrag

In totaal gaat het in Laak en Transvaal samen om ongeveer 1.400 verhuurders. Ze hebben elk één vergunning nodig, ook als ze meerdere panden verhuren. De wet geldt voor nieuwe én bestaande huur-

Anjo Hoogendoorn van de Haagse Pandbrigade: ‘Wie zich aan de regels houdt, heeft niets te vrezen van de Wet Goed Verhuurderschap.’ FRANK JANSEN

Advies en hulp voor huurders

- Huurders kunnen bij overtredingen van de basisregels voor Goed Verhuurderschap het meldpunt Ongewenst Verhuurgedrag inschakelen.
- De Huurbalie helpt huurders bij vragen over contracten, servicekosten, achterstallig onderhoud of het aanvragen van een huurverlaging.
- Het Huurteam adviseert huurders die vermoeden te veel huur te betalen.
- Wat een redelijke huurprijs is, kunt u zelf controleren met de huurprijscheck van de Huurcommissie.

 Meer informatie?
denhaag.nl/goedverhuurderschap

contracten. Dat kan gevolgen hebben voor de (te hoge) huur van woningen die binnen de sociale voorraad vallen. Waar de vergunningplicht geldt, mag de huur niet hoger zijn dan volgens het puntenstelsel voor sociale huurwoningen redelijk is. Verder vraagt de gemeente voor elk pand ook een onderhoudsplan met een financiële onderbouwing.

Kunnen huurders zelf in actie komen op grond van de nieuwe wet? Anjo: ‘Ja, Den Haag heeft sinds juli 2023 een digitaal meldpunt Ongewenst Verhuurgedrag. Als je huisbaas de basisregels overtreedt, kun je dat nu al melden, eventueel anoniem. De gemeente neemt dan contact op om te bespreken wat de beste vervolgstappen zijn. Gaat de melding over de hoogte van de huur, dan zou je de zaak kunnen voorleggen aan de Huurcommissie of eerst het Huurteam om

advies vragen. De Pandbrigade kan ook direct ter plekke controleren of aan alle eisen wordt voldaan. Tot nu hebben we zo’n honderd meldingen binnengekregen. De meeste gaan over intimidatie en onredelijke of onduidelijke servicekosten.’

Hoge boetes

Verhuurders die niet aan de vergunningplicht voldoen, kunnen een boete krijgen tot € 22.000,-. Bij meerdere overtredingen loopt dat nog verder op tot € 80.000,- en in het uiterste geval kan de gemeente het beheer van de woning overnemen. De namen van beboete verhuurders moeten worden gepubliceerd. ‘We hebben met steun van het Rijk extra medewerkers kunnen aannemen voor controle en handhaving. De gemeente neemt deze wet heel serieus. Gelukkig zien we ook steeds meer verhuurders in actie komen.’

Contact met de gemeente

E-mail: denhaag.nl/contact
Telefoon: 14070 (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 17.00 uur)
Chatten: denhaag.nl/contact (zelfde tijden als telefoon)
Balie: Den Haag Informatie @entrum in Atrium stadhuis (maandag t/m vrijdag 8.30 tot 16.30 uur)
Post: Postbus 12600, 2500 DJ Den Haag
Sociale media: twitter.com/gemeentedenhaag, facebook.com/gemeenteDH, instagram.com/gemeentedenhaag
Gemeenteberichten: Officiële publicaties van de gemeente vindt u op overheid.nl/berichten-over-uw-buurt

Afspraak bij de gemeente

Balies Publiekszaken: Heeft u een nieuw paspoort, ID-kaart of rijbewijs nodig? Of wilt u bijvoorbeeld een geboorte aangeven? Voor dit soort producten en diensten kunt u terecht bij de balies Publiekszaken bij Stadhuis Spui (Spui 70) en Stadskantoor Leyweg (Leyweg 813).

Afspraak maken: De gemeente werkt op afspraak. Zo kan de gemeente tijd voor u reserveren en bent u er zeker van dat u goed en snel geholpen wordt. Maak een afspraak via denhaag.nl/afspraak. Lukt het niet om op tijd een afspraak te maken via de website? Dan kunt u bellen naar 14070. Zij bekijken dan of het nodig is de afspraak te vervroegen.

Colofon

De Stadskrant verschijnt elke vier weken
De volgende Stadskrant verschijnt op: 14 februari
Uitgave: Gemeente Den Haag, Spui 70, Postbus 12600, 2500 DL Den Haag
telefoon (070) 353 26 30
E-mail: stadskrant@denhaag.nl
Eindredactie: Corinne Leopold
Met bijdragen van: Hans Oerlemans
Klachten bezorging: denhaag.nl/stadskrant
Productie: Gemeente Den Haag, DBV
Reacties: Mail uw reactie naar stadskrant@denhaag.nl of bel (070) 353 26 30

Gemeentelijke belastingen 2024

De gemeentelijke belastingen voor Hagenaars stijgen in 2024 alleen met de inflatie (4,22%). Daarmee blijven de woonlasten in Den Haag lager dan het landelijk gemiddelde.

■ ■ Tussen 1 en 7 februari valt het aanslagbiljet gemeentelijke belastingen en de WOZ-beschikking van de gemeente weer in de brievenbus. Zo'n 40.000 Hagenaars krijgen in plaats van een papieren aanslagbiljet, het aanslagbiljet uitsluitend digitaal in de Berichtenbox van MijnOverheid. Op het aanslagbiljet vindt u de onroerendezaakbelasting (OZB), afvalstoffenheffing, rioolheffing en de WOZ-waarde voor het belastingjaar 2024.

WOZ-waarde en OZB

De WOZ-waarde is de marktwaarde van uw woning. Voor het jaar 2024 geldt dat de WOZ-waarde is bepaald naar het waardeniveau op 1 januari 2023 (peildatum). Deze waarde is de basis voor de berekening van de OZB. De

woningen in Den Haag zijn ten opzichte van de vorige peildatum (1 januari 2022) gemiddeld 1% in waarde gestegen. In het WOZ-waardeloket (wozwaardeloket.nl) zijn vanaf 10 februari de WOZ-waarden van alle woningen te raadplegen.

De OZB stijgt met ongeveer 4,22% (de inflatie). Is uw woning meer dan gemiddeld in waarde gestegen? Dan stijgt uw aanslag OZB meer. Is uw woning minder dan gemiddeld in waarde gestegen? Dan stijgt uw OZB-aanslag minder. Huurders betalen overigens geen OZB. Heeft u een laag inkomen en weinig vermogen? Dan komt u misschien in aanmerking voor kwijtschelding van de OZB.

Afvalstoffenheffing

Bewoners betalen afvalstoffenheffing voor het ophalen en verwerken van huisvuil. De afvalstoffenheffing mag nooit meer zijn dan de kosten die ervoor gemaakt worden. Eenpersoonshuishoudens betalen in 2024 €390,12 (2023: €374,28), tweepersoonshuishoudens

€438,48 (2023: €420,72) en huishoudens met drie of meer personen €479,76 (2023: €460,32). Heeft u een laag inkomen en weinig vermogen? Dan komt u misschien in aanmerking voor kwijtschelding. Kijk op denhaag.nl/kwijtschelding.

Rioolheffing

De rioolheffing is bedoeld voor aanleg en onderhoud van de riolering. Ook deze heffing mag niet meer bedragen dan de kosten die ervoor gemaakt worden. Eigenaren betalen in 2024 €184,75 (2023: €177,25). Huurders betalen geen rioolheffing.

Hondenbelasting

In de vergadering van 20 december 2023 heeft de gemeenteraad besloten om met ingang van 2024 de hondenbelasting af te schaffen. Met ingang van dit jaar hoeven hondenbezitters geen hondenbelasting meer te betalen.

 Meer informatie?
denhaag.nl/belastingen

De gemeentelijke belastingen voor Hagenaars stijgen in 2024 alleen met de inflatie (4,22%). ANP/HOLLANDE HOOGTE/GUUS SCHOONEWILLE

Tips voor verstandig stoken

■ Steekt u in de winter graag de open haard of houtkachel aan? Doe dit dan zo schoon mogelijk. Door het stoken van hout en houtskool komt er veel fijnstof in de lucht. Fijnstof is slecht voor uw gezondheid en die van uw burens. De gemeente geeft op de website tips om zo schoon mogelijk te stoken.

 Meer informatie?
denhaag.nl/verstandigstoken

Steun voor 32 Haagse festivals en evenementen

32 evenementen en festivals in Den Haag kunnen in 2024 rekenen op steun van de gemeente. Het gaat zowel om grote evenementen als de NN CPC Loop, Bevrijdingsfestival Den Haag en de TongTong Fair, als om kleine evenementen als het St. Patrick's Day Festival en KeizerFest. Evenementen en festivals geven de stad sfeer en zijn goed voor de lokale economie.

THE HAGUE & PARTNERS

Ombudsman

Luisterend oor

Bewoners zijn niet altijd blij met een geplande herinrichting van hun straat. Mevrouw X in Scheveningen maakt zich grote zorgen over de verkeersveiligheid in de nieuwe situatie. In haar straat geldt eenrichtingsverkeer. Tien jaar geleden hebben bewoners met succes actiegevoerd voor de aanleg van 'oren' bij een kruispunt. Zulke wegversmallingen voorkomen te hard en tegen-het-verkeer rijden. Sindsdien komt dat veel minder voor.

'Nu wordt onze straat heringericht en verdwijnen de oren,' vertelt mevrouw aan de ombudsman. 'Dan krijgen we dezelfde gevaarlijke situatie terug als vroeger. Ik hou mijn hart vast. We hebben hier veel gezinnen met jonge kinderen. Wat kunnen we doen? Waar blijft de inspraak?' De ombudsman adviseert haar om contact op te nemen met de wegbeheerder. De herinrichting is nog niet begonnen, plannen kunnen nog worden aangepast. Ze stuurt eerst een brief naar de gemeente en als daar geen antwoord op komt, belt ze.

Het telefoongesprek levert weinig concreets op, maar de wegbeheerder zegt wel toe de zaak te bespreken met het projectteam. Mevrouw houdt ondertussen contact met de ombudsman en overlegt wat ze het beste kan doen. Ook informeert ze haar burens over wat er te gebeuren staat. En dan op een dag belt een bewoner haar en vertelt dat er medewerkers van de gemeente in de straat lopen. Ze hebben waarschijnlijk iets te maken hebben met de herinrichting.

Mevrouw gaat er meteen op af en legt ter plekke uit waarom de verkeersveiligheid op het spel staat. De mannen beloven nog eens goed naar het ontwerp te kijken. Tot grote vreugde van de bewoners worden de plannen aangepast en komen er opnieuw maatregelen om het verkeer af te remmen. Eind goed, al goed. Mevrouw bedankt de ombudsman voor het meedenken en een altijd luisterend oor.

De gemeentelijke ombudsman, mevrouw Stehouwer en de jeugdombudsman, mevrouw Nass behandelen klachten van burgers over de gemeente Den Haag en de Jeugdzorg.

Post: Postbus 16623, 2500 BP, Den Haag

Website: ombudsman.denhaag.nl, jeugdombudsman.denhaag.nl

Spreekuur: dinsdag van 13.00 tot 15.00 uur, afwisselend in bibliotheek Segbroek en Escamp

Telefonisch spreekuur: woensdag 13.00 tot 15.00 uur. Maak vooraf een afspraak via ombudsman@denhaag.nl of via (070) 752 82 00 (werkdagen van 9.00 tot 12.00 uur).

Bibliotheek in Benoordenhout

■ Sinds 14 december heeft Benoordenhout weer een volwaardige bibliotheek. De bibliotheek is gevestigd op de begane grond van het Rotonde-gebouw van de ANWB. De locatie is tijdelijk, in ieder geval tot december 2025. Er wordt nog gezocht naar een permanente locatie. De bibliotheek in Benoordenhout is de zeventiende vestiging in de stad.

 Meer informatie?
bibliotheekdenhaag.nl

Wie verdient een Haags Jeugdlintje?

■ Kent u kinderen of jongeren tussen 6 en 23 jaar die zich belangeloos inzetten voor een ander of voor de stad? Meld ze dan aan voor een Haags jeugdlintje. Deze jaarlijkse onderscheiding is bedoeld voor alle actieve jonge Hagenaars. Er zijn drie leeftijdscategorieën: 6 t/m 12 jaar, 13 t/m 17 jaar en 18 t/m 22 jaar. Aanmelden kan tot 30 januari 2024.

 Meer informatie?
denhaag.nl/jeugdlintje

Initiatiefrecht voor huurders

Huurt u een woning van een particuliere verhuurder? Dan heeft u het recht om uw verhuurder te vragen om de woning energiezuiniger te maken. Dit heet het initiatiefrecht. De gemeente kan u helpen om van dit recht gebruik te maken.

■ Het initiatiefrecht is het recht om energiebesparende maatregelen van particuliere verhuurders te vragen. U moet wel bereid zijn meer huur te betalen. De huurverhoging moet in verhouding staan tot de kosten van de maatregel. U kunt uw verhuurder om deze maatregelen vragen:

- Dakisolatie
- Gevelisolatie en raamisolatie
- Isolatie van de vloer (als daar een kruipruimte onder zit)
- Het vervangen van een cv-ketel van meer dan tien jaar oud door een energiezuinige cv-ketel.

Zo werkt het
Schrijf uw verhuurder een brief met een voorstel om uw woning energiezuiniger te maken. Het voorstel moet goed onderbouwd zijn en in overeenstemming met het Burgerlijk Wetboek. De gemeente kan u helpen bij het volgende:

Gemeente kan helpen bij voorstel energiezuiniger woning.

- een voorstel maken
- offertes aanvragen en bouwkosten berekenen
- een planning maken
- de besparing op uw stookkosten berekenen
- de voordelen van de verbetering

vergelijken met de huurverhoging ■ ondersteunen bij het contact met de verhuurder

Naar de rechter

Uw verhuurder mag niet zomaar weigeren. Als uw verhuurder zonder goede reden weigert kunt u naar de rechter stappen. Ook hier helpt de gemeente bij. De gemeente kan een huurrechtadvocaat regelen en zorgen dat de proceskosten voor u worden betaald.

Hulp van de gemeente

Huurt u een particuliere huurwoning en wilt u gebruikmaken van het initiatiefrecht? Neem voor hulp contact op met de gemeente via het contactformulier.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl/initiatiefrecht-voor-huurders

Maak de perfecte mix voor de stad in 2050 met de Haagse Mixer. PETER SNATERSEIS

Bijeenkomsten over de Omgevingsvisie

In de Omgevingsvisie 2050 legt de gemeente samen met de inwoners vast wat voor stad we in 2050 willen zijn. Hoe ziet u de toekomst van Den Haag en uw wijk? Dat wil de gemeente graag weten.

Daarom organiseert de gemeente in januari en februari bijeenkomsten in alle stadsdelen.

■ Elke bijeenkomst begint om 17.30 uur met een hapje eten en drinken. Er zijn verschillende onderdelen waaraan u kunt deelnemen. Zo kunt u op een kaart van het stadsdeel aangeven welke waardevolle plekken er in uw buurt aanwezig zijn en vooral waarom deze plekken van betekenis zijn voor u. Ook kunt u de Haagse Mixer spelen. Dit is een 'mengpaneel' met

zes schuiven om de perfecte mix voor de stad in 2050 te maken. Rond 20.00 uur is de avond afgelopen. De uitkomsten zijn straks terug te vinden in de omgevingsvisie.

Meedenken

Wilt u meedenken over de toekomst van Den Haag? Kom dan naar de bijeenkomst in uw stadsdeel. Op de website staat een overzicht van data en locaties en hoe u zich kunt aanmelden.

 Meer informatie?
omgevingsvisie.denhaag.nl

Gezinshulp vanaf 1 januari 2024 eenvoudiger

Vanaf 1 januari 2024 zorgen de organisaties rondomJou en Kracht voor alle Haagse jeugd- en gezinshulp. Zij doen dat ieder in een eigen deel van de stad. Beide organisaties helpen gezinnen bij het opvoeden en opgroeien van kinderen.

■ Op dit moment zijn er nog bijna 190 verschillende zorgaanbieders voor jeugdhulp in Den Haag. Gezinnen krijgen daar

door niet altijd snel de juiste hulp. Wanneer een gezin gebruikmaakt van jeugdhulp, hebben ze vaak contact met veel verschillende instellingen. De gemeente wil dat eenvoudiger maken.

Vanaf 2024 kan elke inwoner met hulpvragen over opvoeden en opgroeien terecht bij 1 organisatie, op een vaste plek in de buurt. Samen zorgen Kracht, rondomJou en de gemeente dat er meer duidelijkheid is voor gezinnen

over aanmeldingen, verwijzingen, wachtlijsten en beschikbare hulpverleners.

Er komt ook meer duidelijkheid voor huisartsen en andere verwijzers. RondomJou en Kracht kunnen hen namelijk een beter overzicht geven van alle zorgaanbieders die jeugdhulp geven. Dat leidt tot kortere wachttijden.

 Meer informatie?
jeugdhulpdenhaag.nl

Openbaarheidsdag op 1 januari 2024

■ 1 januari is het openbaarheidsdag in archievenland. Dan worden archiefstukken openbaar die tot dat moment niet voor iedereen in te zien waren. In Den Haag gaat het dit jaar om 484 archiefstukken. De meeste (51) komen uit het archief van de Gemeentepolitie Den Haag. De stukken zijn in te zien op de studiezaal van het Haags Gemeentearchief.

 Meer informatie?
gemeentearchief.denhaag.nl

Atoombunker wordt oefenruimte voor muzikanten

De voormalige atoombunker 'Noodzetel', vlakbij station Den Haag Centraal, krijgt een nieuwe bestemming. Vanaf 2025 kunnen Haagse muziekproducers, live muzikanten en DJs hier oefenen en muziek opnemen. Ook is er straks vier kilometer aan opslagruimte beschikbaar voor het Haags Gemeentearchief. Blijf op de hoogte via noodzetel.com.

Recht op huur- of zorgtoeslag in 2024? Controleer uw toeslagen en vraag ze aan

■ Krijgt u alle toeslagen waar u recht op heeft? Op toeslagen.nl kunt u gratis uw toeslagen controleren en aanvragen.

Let op: U heeft uw DigiD nodig om een aanvraag te doen.

Misschien had u ook in 2023 recht op toeslagen. Bijvoorbeeld omdat u minder bent gaan werken, gescheiden bent of met pensioen bent gegaan. Of omdat u op uzelf bent gaan wonen of 18 jaar werd. Dan kunt u die alsnog aanvragen. Twijfelt u of u recht heeft op

toeslagen? Of wilt u hulp bij het aanvragen? Maak een afspraak via helpdeskgeldzaken.nl. Of bel naar (070) 353 61 88.

 Meer informatie?
helpdeskgeldzaken.nl
(070) 353 61 88

Bomen 80 jaar oude iepen aan de Sportlaan kunnen vijf jaar na verplanting op eigen kracht verder

Een geslaagde verhuizing

U hebt ze vast wel eens aan de Sportlaan zien staan: vier grote iepen in een stalen constructie met kabels aan de takken. De 80 jaar oude iepen werden vijf jaar geleden met een innovatieve methode verplant. Een primeur in Nederland. Ze gaan voortaan op eigen kracht verder.

Op de oorspronkelijke plek van de bomen is een ventweg aangelegd. Op verzoek van buurtbewoners én omdat de karakteristieke bomen zo bijzonder zijn, zijn ze naar de groenzone van de Haagse Beek verplaatst. 'Een pittige operatie. De bomen wegen maar liefst 22 ton, vergelijkbaar met het gewicht van zo'n vijftien auto's. We hebben de grootst mogelijke hijskranen gebruikt,' vertelt bomenexpert Rijmond van der Pot.

Zonder kluit

'Voor de verhuizing hebben we een innovatieve methode gebruikt. Meestal verplanten we bomen met kluit en al, maar bij deze iepen waren de wortels zo vergroeid met kabels en leidingen in de grond dat dit niet mogelijk was. Daarom hebben we de bomen zonder grond in de kluit - met alleen de wortels- verhuisd.' Deze zogenoemde 'kluitloze methode' werd wel in het buitenland, maar nooit eerder in Nederland gedaan. 'Dit was een primeur. Met zuig- en blaasapparatuur hebben we de grond voorzichtig tussen de wortels vandaan geblazen en opgezogen. Daardoor kwamen de wortels bloot te liggen en konden we zoveel mogelijk wortels meeverhuizen zonder de kabels en leidingen te beschadigen.'

Op hun nieuwe stek kregen de iepen een stalen steunconstructie - het leek wel

Een van de iepen aan de Sportlaan die is verplaatst. Sinds begin december staan de bomen weer op eigen benen.

FRANK JANSEN

Het Haagse Groen

Dit artikel is eerder verschenen op de website hethaagsegroen.nl. Daar vindt u meer verhalen over het groen in Den Haag. Bijvoorbeeld over hoe u uw tuin in het nieuwe jaar een goede start geeft.

 Meer informatie?
hethaagsegroen.nl

“
De wortels zijn al meer dan tien meter buiten de oorspronkelijke kluit gegroeid.
”

een kunstwerk- zodat ze rustig konden bouwen aan nieuwe wortels. 'We hebben die steun langzaam afgebouwd. Eerst zijn

de onderste spandraden verwijderd, daarna hebben we de overige draden laten vieren.'

Geen krimp

'Nu, vijf jaar later, is alle steun verwijderd. Uit onderzoek vorig jaar bleek dat de wortels al meer dan tien meter buiten de oorspronkelijke kluit zijn gegroeid. Tien meter! Dat is meer dan we vooraf hadden verwacht. Sinds begin december staan de bomen weer op eigen benen. Bij hevige wind geven ze geen krimp. We zijn trots op dit succes.'

36 miljoen euro voor Zuidwest

■ Den Haag Zuidwest krijgt 36 miljoen euro subsidie van het Rijk en de gemeente. Deze nieuwe steun in de rug is onderdeel van het Nationaal Programma Zuidwest. Het geld is bedoeld om de woningkwaliteit te verbeteren, armoede aan te pakken, de weg naar werk en onderwijs te vergemakkelijken en lokale initiatieven te ondersteunen.

 Meer informatie?
zuidwestopznbest.nl

Denk mee over participatie: u mag het zeggen

De gemeente wil de kwaliteit van participatie verbeteren. Participatie gaat over hoe iedereen meedenkt en meebeslist over wat er in de stad gebeurt. Wat vindt u belangrijk? Wat voor regels zijn nodig voor hoe u mag meedenken of beslissen over uw straat of stad? Geef uw mening en vul uiterlijk 23 januari de keuzewijzer in op doemee.denhaag.nl/wiemaghetzeggen.

FRANK JANSEN

Zero-emissiezone bestel- en vrachtauto's voor gezondere lucht

■ Vanaf 1 januari 2025 is er in het centrum een zero-emissiezone. Nieuwe bestel- en vrachtauto's die in deze zone rijden, moeten dan schoon zijn. Dat betekent dat ze elektrisch zijn of op waterstof rijden. Voor oudere bestel- en vrachtauto's is er tot 2030 een overgangsregeling en wordt de zero-emissiezone in stappen ingevoerd. Vanaf 1 januari 2026 wordt de zero-emissiezone uitgebreid naar de kust. Het nieuwe gebied loopt van de kust tot

en met de Laan van Meerdervoort en van de Hubertustunnel tot aan de Monsterseweg. Deze nieuwe zero-emissiezone ligt tegen de zone van het Centrum aan. Den Haag is 1 van 28 steden in Nederland die vanaf 2025 een zero-emissiezone invoeren. Om de stad leefbaar en gezond te houden, moet de luchtkwaliteit verbeteren.

 Meer informatie?
logistiek070.com
denhaag.nl/pers

Wat vinden de fracties van... de aankoop HagaZiekenhuis?

Iedere maand kunnen inwoners via social media kiezen over welk onderwerp ze de standpunten van de verschillende fracties willen lezen. Deze maand kreeg het onderwerp aankoop HagaZiekenhuis de meeste stemmen. CDA, de Haagse Stadspartij en Forum voor Democratie geven hierover hun mening. Wilt u meestemmen over wat het volgende onderwerp moet worden? Volg dan de Haagse gemeenteraad op twitter of instagram: @Gemeenteraad070.

De gemeente wil het leegstaande Rode Kruisziekenhuis en het Juliana Kinderziekenhuis aan de Sportlaan kopen. De gemeente is al eigenaar van de grond, en betaalt dus alleen voor de gebouwen. In eerste instantie zal het voormalig ziekenhuis ingevuld worden met tijdelijke huisvesting. Op de lange termijn (3-5 jaar) zal de locatie ingezet worden voor woningbouw. Op 21 december 2023 werd hierover gesproken in de gemeenteraad.

De Haagse gemeenteraad in vergadering.

FRANK JANSEN

Senioren en leraren

Met de aankoop van dit pand, kunnen we huizen bouwen voor senioren uit de buurt en leraren die de stad draaiende houden. Het CDA wil dat we gebruik maken van de huisvestingswet om deze doelgroepen voorrang te geven bij de huur en koop van een woning. Veel ouderen wonen nog in grote gezinswoningen terwijl zij best kleiner willen wonen maar er geen aanbod is van die woningen. Door die verhuizing op gang te helpen, komen grote huizen weer beschikbaar voor gezinnen.

Koop Ziekenhuis voor woningen

De gemeente koopt het oude Rode Kruisziekenhuis aan. De komende jaren zullen er verschillende groepen mensen een thuis vinden terwijl men werkt aan een definitief plan voor deze plek. De Haagse Stadspartij is voor de actieve aankoop van leegstaand vastgoed. Zo voorkomen we speculatie en kunnen we de leegstand gebruiken voor het oplossen van de wooncrisis. Met onze aangenomen motie moet het nieuwe plan daarnaast uitgaan van renovatie en hergebruik van de oude gebouwen.

Forum voor Democratie

Forum voor Democratie ziet af van een reactie op dit onderwerp.

Raad aan het woord

Martin van den Goorbergh, VVD

Sinds oktober ben ik actief voor de VVD op de dossiers economie, MKB en evenementen. De komende jaren

wil ik me inzetten voor de ondernemers door er voor ze te zijn als luisterend oor, naast ze te staan om mee te denken hoe zaken wel geregeld kunnen worden en achter ze te staan als zaken niet zo lopen zoals verwacht, zoals bijvoorbeeld de uitvoering van de nadeelcompensatie in verband met de vele langdurige opbrekingen in de stad. Ik zal veel in gesprek gaan met de ondernemers maar ga er vanuit dat ze mij ook zullen weten te vinden.

Beytullah Çelik, DENK

In Den Haag hebben we te maken met een wooncrisis die elk deel van de bevolkingsgroep raakt. Starters die

niet aan een huis kunnen komen, maar ook de wachtlijsten voor sociale huurwoningen zijn belangrijke uitdagingen waar ik mij de komende tijd voor wil inzetten. De bouwprojecten in zowel Zuidwest als Binckhorst zullen daarom dan ook hard nodig zijn om de tekorten aan woningen tegen te gaan en iedereen aan een betaalbare woning helpen.

Judith Klokkenburg, ChristenUnie/SGP

Zo midden in de winter is het extra pijnlijk als mensen noodgedwongen op straat moeten leven. De ChristenUnie/SGP is dan

ook blij dat er mede op ons aandringen een permanente winteropvang is: in het voormalig Rode Kruisziekenhuis worden 120 mensen gedurende de winter opgevangen. Zo bieden we warmte en perspectief. Maar het is nog niet genoeg, want de wooncrisis slaat overal toe en het aantal dak- en thuisloze mensen is heel hoog. Daarom is volle focus op meer woningen nodig, zodat er een einde komt aan dak- en thuisloosheid!

Stad in de raad

“Binnenstadsplan is natuurlijk hartstikke goed, maar er staat denk ik te weinig over water in, en dat is zó belangrijk. Dat is nu niet helemaal onderdeel van het plan en dat is fout.”

Inspreker C. Schram in de vergadering van de gemeenteraad van 14 december 2023.
Onderwerp: Binnenstadsplan 2033

Kort

Gast van de raad

Welke partijen zijn vertegenwoordigd in de gemeenteraad van uw stad? En waar besluiten zij eigenlijk allemaal over? Maak kennis met het werk van de gemeenteraad en meld u aan als Gast van de Raad. Raadsleden vertellen u graag meer over hun werk als raadslid en aansluitend bezoekt u een raadsvergadering. U kunt zich aanmelden op denhaag.nl/gastvandraad, of door een e-mail te sturen naar griffievoorlichting@denhaag.nl

Informatie

Wilt u spreken in de raad?

Iedereen kan spreken tijdens raads- en commissievergaderingen over onderwerpen die op de agenda staan. Dit heet 'Stad in de raad'. Voor inlichtingen hierover of om u aan te melden, kunt u terecht bij de griffie: telefoon (070) 353 31 31 of e-mail griffie@denhaag.nl.

Informatie over de raad

Informatie over de raad, de volledige agenda's, besluiten en verslagen van de raad en commissies vindt u op denhaag.nl/gemeenteraad. De stukken zijn ook in te zien bij het Den Haag Informatiecentrum (Stadhuis, Spui 70).

Een vergadering volgen

Kijk op denhaag.nl/uitzendingenraad voor een live uitzending van de commissie- of raadsvergaderingen. Raadsvergaderingen zijn ook live te zien op Den Haag TV (Ziggo kanaal 40)

Adres gemeenteraad

Postbus 19157
2500 CD Den Haag
E-mail: raad@denhaag.nl

Raadsvergaderingen

Donderdag 25 januari
Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
13.30 uur

Donderdag 15 februari

Raadzaal, Spui 70 (stadhuis)
13.30 uur

 Meer informatie?
denhaag.nl/gemeenteraad

De fracties in de gemeenteraad zijn verantwoordelijk voor de inhoud van deze pagina.

Groene daken en tuinen Iedereen kan de dieren en planten in de stad helpen

Ruimte maken voor stadsnatuur

Minder tegels in de tuin, een groen dak of potplanten op het balkon. Als iedereen iets extra's doet voor de natuur, dan maken we samen een groot verschil. 'Eén plus één wordt dan drie,' zegt stadsecoloog Esther Vogelaar.

Groene daken met vetplantjes, grassen en bloemen. En 'wilde' tuinen met veel soorten struiken en planten. Daar help je de natuur in de stad het meeste mee. 'De gemeente heeft de bewoners hard nodig om de biodiversiteit op peil te houden,' zegt stadsecoloog Esther Vogelaar. 'Insecten op jouw groene dak zijn voedsel voor vogels die nesten bouwen in de klimop van de buurman. Hoe meer verspreid groen in een wijk, hoe beter dieren en planten er floreren. Alle privé-tuinen samen zijn een enorme oppervlakte. Ze vormen samen met parken, plantsoenen en bermen het groene netwerk van Den Haag.'

Tropisch warm

Ook mensen varen wel bij vergroening. Want een groen dak zorgt voor koelte, en beschermt de dakbedekking tegen de zon. Bovendien stroomt regenwater minder snel af naar de dakgoot en het riool, wat voorkomt dat ze overstromen bij stortbuien. Nog een voordeel: zonnepanelen op een groen dak leveren in de zomer meer elektriciteit, omdat het er niet zo heet wordt als op een harde dakbedekking. Bij extreme hitte loopt de stroomopbrengst terug.

Esther: 'Los daarvan is het ook gewoon fijner om in een groene omgeving te wonen en op groen uit te kijken. Je wordt blij van een zingende merel, fladderende vlinders en bloeiende seringen in je tuin. In een grijze versteende omgeving voelt

Esther Vogelaar in Emma's Hof, een groene oase in de stad. Deze stadstuin is geheel voor en door bewoners opgezet.

SANDER FOEDERER

Subsidie regenopvang

Minder tegels helpt wateroverlast voorkomen bij hevige buien. Regen kan dan de grond in trekken en hoeft niet af te stromen naar het riool. De gemeente heeft een subsidie-regeling voor maatregelen om regenwater op te vangen zoals een groen dak, een regenton en het (gedeeltelijk) tegelvrije maken van de tuin. De regeling geldt voor woning-eigenaren en huurders in buurten waar een groter risico bestaat op wateroverlast bij stortbuien zoals Archipelbuurt en Schilderswijk.

 Meer informatie?
denhaag.nl/subsidieregenwater

niemand zich happy. De gemeente krijgt veel positieve reacties op de bloemrijke bermen en plantsoenen die we de laatste jaren hebben aangelegd. De stad ziet er een stuk vriendelijker uit. We zien ook steeds meer straten met geveltuinjes en groene boomcirkels waar bewoners zelf voor zorgen.'

Tegel eruit, plant erin

Den Haag wil de verscheidenheid aan planten en dieren (biodiversiteit) behouden en verder versterken. 'We kiezen zoveel mogelijk voor een natuurlijke inrichting en ecologisch beheer van het stadsgroen. Dat ziet er soms misschien een beetje rommelig uit. Parken en plantsoenen zijn niet overal meer zo netjes

aangeharkt en ingekaderd als vroeger, maar dat is goed voor de biodiversiteit. Ook steeds meer bewoners geven de natuur de ruimte en vervangen tegels door begroeiing. Dit voorjaar begint weer de actie Steenbreek. Je kunt dan tegels omruilen voor planten. Als je samen met de burens meer dan 200 tegels uit de tuin haalt, dan zorgt Stichting Duurzaam Den Haag voor een container om de tegels af te voeren.'

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl/dak

Stroomnet bijna vol in delen van Den Haag

■ ■ In bijna het hele land is het elektriciteitsnet vol. Ook in delen van Den Haag is dat nu het geval. Voor huishoudens en kleine bedrijven heeft dit geen gevolgen. Maar voor nieuwe grootverbruikers wel. Volgens netbeheerder Stedin is in stadsdeel Scheveningen en in een deel van het centrum nu de grens bereikt van wat het elektriciteitsnet aankan. Om de energievoorziening betrouwbaar te houden moet netbeheerder Stedin maatregelen

nemen. Grootverbruikers die een nieuwe aansluiting aanvragen of een bestaande aansluiting uit willen breiden komen voor de levering van elektriciteit op een wachtlijst. Voor bestaande huishoudens, nieuwbouwwoningen en kleine bedrijven in deze delen van de stad verandert er niets.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl/nieuws

Bijverwarmen met infraroodpanelen

Wilt u besparen op uw gasverbruik? Met infraroodpanelen kunt u bepaalde plekken in huis extra verwarmen. Zo hoeft u niet uw hele huis te verwarmen. Speciaal voor Hagenaars is de gemeente een actie gestart. Daarmee krijgt u 10% korting op de aanschaf. Bent u één van de eerste vijfhonderd bestellers, dan wordt het paneel gratis bij u thuis opgehangen. denhaag.nl/infrarood.

Wegwijzer met tips en advies

■ Energiezuinig wonen, meer comfort, goed zorgen voor het milieu. Er zijn genoeg redenen om uw woning te verduurzamen. Gaat u aan de slag met energie besparen en u voorbereiden op de overstap naar schone energie? In de wegwijzer staan tips, acties en subsidies van de gemeente.

 Meer informatie?
duurzamestad.denhaag.nl/wegwijzer

Lichtkunstwerk op het Eschermuseum

24 JAN The Hague Highlights zet deze winter museum Escher in Het Paleis in de spotlights. Van 24 januari tot en met 10 februari wordt het lichtkunstwerk 'Kleur de Stad' geprojecteerd op de gevel van het gebouw. Iedereen kon hieraan

meedoen. Vijftien kunstenaars kregen de kans om ieder een animatie van 1 minuut te maken. Het lichtkunstwerk is dagelijks te zien van 17.00 tot 23.00 uur.

 [Meer informatie? thhl.nl](https://www.thhl.nl)

Het lichtkunstwerk is dagelijks te zien van 17.00 tot 23.00 uur.

THHL

Gluren bij de Buren

4 FEB Zondag 4 februari kun je in heel Den Haag genieten van muziek, theater, dans, cabaret, spoken word bij mensen thuis. Huis-kamers worden omgetoverd tot tijdelijke podia voor lokaal talent. Aan de hand van de website kun je

je eigen route uitstippelen. Op elke locatie zijn er drie optredens van dezelfde act: om 12.00 uur, 13.30 uur en 15.00 uur. Alle optredens duren een half uur.

 [Meer informatie? glurenbijdeburen.nl](https://www.glurenbijdeburen.nl)

In heel Den Haag zijn er optredens bij mensen thuis.

ERIC VAN DER AAR

Nationale Voorleesdagen in de bibliotheek

24 JAN Voorlezen is leuk én belangrijk voor de ontwikkeling van een kind. Daarom vinden van 24 januari t/m 3 februari de Nationale Voorleesdagen plaats. Bibliotheek Den Haag organiseert allerlei gratis activiteiten. Zo is er een voorleesontbijt in

verschillende bibliotheken en zijn er theatervoorstellingen rond het prentenboek van het jaar.

 [Meer informatie? bibliotheekdenhaag.nl/nationale-voorleesdagen](https://www.bibliotheekdenhaag.nl/nationale-voorleesdagen)

Het Danspaleis in Amare.

EVELINE VAN EGMOND

Open Amare: van dansen tot jong muzikaal talent

In de openbare ruimte van Amare is van alles te doen. De toegang is gratis. Een greep uit de activiteiten van Open Amare:

- Dao Lu: een half uur resetten met de meditatieve, vloeiende en ontspannen bewegingen van Dao Lu. Elke donderdag van 12.30 tot 13.00 uur.
- Salsa voor ouderen: leer de basisstappen van de salsa. Om de week op dinsdag van 10.00 tot 11.00 uur.
- Haagse Open Mic: singersong-writers laten hun eigen muziek horen voor een nieuw publiek. Elke tweede dinsdag van de maand

van 19.30 tot 21.00 uur.

- Jong KC Lunchconcerten: maak kennis met de leerlingen van Jong KC Muziek. Elke twee weken op vrijdag van 12.15 tot 12.45 uur.
- Het Danspaleis: een gezellig dansfeest voor ouderen en iedereen die van swingen houdt. Elke laatste vrijdag van de maand van 14.00 tot 16.00 uur.

 [Meer informatie? amare.nl/openamare](https://www.amare.nl/openamare)

Winterse wandelingen

69 DEC Hoe koud het ook is, naar buiten gaan is altijd een goed idee. Ook in de winter. Even een frisse neus halen op onze stranden, in de duinen of in onze parken of bossen. In Den Haag is de natuur altijd dichtbij. Het Haagse Groen zette vijf winterwandelingen op een rij

langs onder meer de Haagse stranden, Meijndel, landgoed Ockenburgh en het Haagse Bos. De lengte varieert van 5 tot 22 km.

 [Meer informatie? hethaagsegroen.nl](https://www.hethaagsegroen.nl)

Voorlezen is leuk en belangrijk.

MARTIJN BEEKMAN

Haagse Fietszwerm

11 FEB De Haagse Fietszwerm is een maandelijkse fietstocht door alle fietsliefhebbers rondom Den Haag. Iedere tweede zondag van de maand verzamelen fietsers zich om 16.00 uur bij het standbeeld van Haagse Harry op de Grote Markt. Vanaf daar rijden ze in een zwerm door de stad. De eerstvolgende fietszwerm is op zondag 11 februari. Meefietsen is gratis.

 [Meer informatie? haagsefietszwerm.nl](https://www.haagsefietszwerm.nl)

Nationale tuinvogeltelling

26 JAN Op 26, 27 en 28 januari organiseert de vogelbescherming de Nationale Tuinvogeltelling. Ook op de Haagse stadsboerderijen zijn er telmomenten en activiteiten. Zo kun je pindaslingers rijgen en vetbollen maken om de vogels de winter door te helpen. Ook kun je op een vogelspeurtocht lopen. De activiteiten zijn voor alle leeftijden en deelname is gratis.

 [Meer informatie? milieueducatiedenhaag.nl](https://www.milieueducatiedenhaag.nl)

Specht.

HESTER GOEMAN

Oog in oog met Loosduinen

22 JAN In De Galerij in de tramtunnel bij station Spui is vanaf 22 januari de tentoonstelling Oog in oog met Loosduinen te zien. Bewoners van Loosduinen stuurden foto's in van mensen van wie zij vonden dat die een plek in De Galerij verdienen. Aanvullend heeft fotograaf Pippilotta Yerna portretten gemaakt van bewoners van het stadsdeel.

 [Meer informatie? haagsgemeentearchief.nl](https://www.haagsgemeentearchief.nl)